

Bakgrunn for vedtak

Bryggfjelldal kraftverk

Hemnes kommune i Nordland fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Clemens Kraft AS
Referanse	201842114-14
Dato	09.04.2019
Ansvarlig	Øystein Grundt
Saksbehandler	Erik Roland

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

Bryggfjelldal Kraft AS fikk konsesjon den 19.08.2013 til å bygge Bryggfjelldal kraftverk (NVE ref.nr. 201100968-24 og 27). Vedtaket gjaldt under forutsetning av at arbeidet startet opp senest fem år fra vedtaksdato og ble fullført innen ytterligere fem år. Clemens Kraft AS har overtatt prosjektet, men selskapet søkte ikke om forlengelse av byggefristen innen den utløp. Clemens Kraft AS søker derfor om ny konsesjon. Søknaden gjelder samme tiltak som det ble gitt konsesjon til i NVEs tidligere vedtak.

Bryggfjelldal kraftverk vil utnytte et brutto fall på 188 m i Bjuråga med inntak på kote 288 og kraftstasjon på kote 100. Fra inntaket føres vannet i et ca. 2860 m langt nedgravd/-sprengt tilløpsrør ned til kraftstasjonen. Kraftverket er planlagt med en installert effekt på 3,5 MW, og det vil produsere om lag 9,8 GWh i et middels år. Eksisterende gårdsveier til områdene for inntak og kraftstasjon vil bli oppgradert. Anleggsveien langs rørgata er planlagt som en permanent skogsbilvei. Det planlagte slippet av minstevannføring ved inntaket er 390 l/s om sommeren og 80 l/s om vinteren. Vannslippet om sommeren er over dobbelt så høyt som 5-persentil vannføring for sesongen.

Nordland fylkeskommune anbefaler NVE å gi konsesjon til Bryggfjelldal kraftverk og vurderer at samfunnsnyttene i form av ny fornybar energi er større enn tiltakets virkninger på miljø- og arealbruksverdier.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 9,8 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon til en pris på 5,34 kr/kWh som er over gjennomsnittet for andre vind- og vannkraftanlegg med gyldig konsesjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2016-18) har NVE klarert 1,4 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

Det har ikke kommet frem argumenter i høringsprosessen mot at Clemens Kraft AS skal få tillatelse til å bygge Bryggfjelldal kraftverk. En utbygging av kraftverket vil medføre redusert vannføring på den berørte elvestrekningen og endre forholdene for ferskvannsfauna og fuktighetskrevede arter.

NVE er av den oppfatningen at de nye, omsøkte planene for Bryggfjelldal kraftverk vil være miljømessig akseptable under forutsetning at inntak, rørgate, anleggsveier og kraftstasjon blir utført på en skånsom måte som er tilpasset landskapet. Slipp av sesongtilpasset minstevannføring hele året forbi inntaket vil redusere skadevirkningene på landskapet og livsmiljøet i og langs elva.

Bryggfjelldalen brukes som vårbeite av reindriften med ei flytt-/trekklei som krysser inntaksområdet. NVE mener det må opprettes dialog med reindriftsnæringen i detaljplanleggingen slik at anleggsperioden tilpasses reinens bruk av området.

NVE har vurdert de forskjellige fagtemaene som blir berørt ved en eventuell utbygging, og funnet at fordelene ved tiltaket, i form av 9,8 GWh/år i fornybar energi, veier tyngre enn ulempene. Selv om

kostnadene etter vår vurdering er en del over gjennomsnittet, er ikke dette tillagt avgjørende vekt, grunnet små ulemoer for allmenne interesser.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Clemens Kraft AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Bryggfjelldal kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	5
NVEs vurdering	6
NVEs konklusjon	10
Forholdet til annet lovverk	11
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	12
Vedlegg	14

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Clemens Kraft AS, datert 31.01.2019:

Clemens Kraft AS ønsker sammen med grunneierne å utnytte vannfallet i Bryggfjelldal i Hemnes kommune i Nordland fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

- I. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:
 - å bygge Bryggfjelldal kraftverk, Hemnes kommune, Nordland fylke.
- II. Etter energiloven om tillatelse til:
 - bygging og drift av Bryggfjelldal kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.

Dette tiltaket har tidligere vært vurdert etter vannressursloven og konsesjonsgitt den 19.08.2013. Femårsfristen for byggestart har utløpt og tiltakshaver søker derfor om fornyet konsesjon på tilsvarende vilkår som opprinnelig.

Nødvendig opplysninger om tiltaket fremgår av vedlagte utredning.

Bryggfjelldal kraftverk, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	16,3
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	39,1
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	76
Middelvannføring	m ³ /s	1,24
Alminnelig lavvannføring	l/s	74
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	165
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	85

KRAFTVERK

Inntak	moh.	288
Avløp	moh.	96
Lengde på berørt elvestrekning	m	3000
Brutto fallhøyde	m	192
Midlere energiekivalent	kWh/m ³	0,41
Slukeevne, maks	m ³ /s	2,37
Minste driftsvannføring	m ³ /s	0,18
Planlagt minstevannføring, sommer	m ³ /s	0,39
Planlagt minstevannføring, vinter	m ³ /s	0,08
Tilløpsrør, diameter	mm	900/1000
Tilløpsrør, lengde	m	2860
Installert effekt, maks	MW	3,5
Bruktid	timer	2943

PRODUKSJON

Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	2,5
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	7,3
Produksjon, årlig middel	GWh	9,8

ØKONOMI

Utbyggingskostnad	mill.kr	52,4
Utbyggingspris	kr/kWh	5,34

Bryggfjelldal kraftverk, elektriske anlegg

GENERATOR

Ytelse	MVA	5,5
Spennning	kV	6,6

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	6,3
Omsetning	kV/kV	6,6/22

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Jordkabel, lengde	m	300
Nominell spenning	kV	22

Om søker

Clemens Kraft AS eies av Opplysningsvesenets fond (50,1%) som er underlagt Kulturdepartementet. Siden 1821 har fondet forvaltet store skogs- og jordeiendommer. De resterende 49,9 % eies av pensjonsfondet til den sveitsiske Coop-gruppen (CPV) som ble grunnlagt i 1909. Clemens Kraft AS er en av de største utbyggerne av småkraftverk i Norge med 34 kraftverk i drift, 10 under bygging og flere klare for byggestart.

Beskrivelse av området

Det planlagte kraftverket ligger i Bryggfjelldalen ca. 7 km sørøst for Korgen i Hemnes kommune i Nordland. Bjuråga renner nordvestover i Bryggfjelldalen, og tiltakets nedbørfelt på 16,3 km² består vesentlig av fjellandskap uten breer. Elva renner ut i Røssåga som igjen munner ut innerst i Sørfjorden ved Bjerka i Hemnes kommune. Dette vassdraget er Nordlands tredje største med et nedbørfelt på 2100 km², og karakteriseres som kaldt og næringsfattig.

En høyspentlinje følger hoveddalføret. Flere mindre bruer krysser Bjuråga. Ved Heimigarden omkring kote 125 går en jordbru over elveløpet.

Teknisk plan

Kraftverket skal utnytte fallet fra kote 288 i Bjuråga ned til kote 96 som i den utgåtte konsesjonen. Inntaksdammen vil bli av betong med høyde ca. 1 m og lengde ca. 12 m. Inntaket vil bli konstruert som et nedsprengt burinntak ved siden av dammen. Vannveien fra inntaket er planlagt som en ca. 2860 m lang nedgravd/-sprengt rørgate med et ryddebelte på 25 m på sydsiden av elva ned til kraftstasjonen. Tilløpsrøret få en diameter på 900/1000 mm. Største og minste slukeevne for turbinen er hhv. 2,37 m³/s og 0.18 m³/s. Installert effekt i kraftstasjonen vil være en Peltonturbin på 3,5 MW, og forventet midlere årsproduksjon blir 9,8 GWh.

Søker har foreslått at det skal slippes minstevannføring på 390 l/s om sommeren og 80 l/s om vinteren i likhet med vilkår gitt i den utgåtte konsesjonen.

Eksisterende gårdsveier til områdene for inntak og kraftstasjon vil bli oppgradert. Anleggsveien langs rørgata er planlagt som en permanent skogsbilvei.

Det er også søkt om tillatelse etter energiloven for bygging og drift av Bryggfjelldal kraftverk med tilhørende koblingsanlegg og jordkabel for nettilknytning.

Forholdet til offentlige planer

Regional plan for småkraftverk

Ved forrige høring av tiltaket var ikke *Regional plan for småkraftverk* utarbeidet for Nordland. Tiltaket ble derfor ikke vurdert opp mot planens retningslinjer. Nordland fylkeskommune vurderer at tiltaket kommer inn under prioriteringsnivået «*Prioriterte*», i henhold til *Regional plan for småkraftverk*. Dette innebærer at utbyggingen er i tråd med prioriterte mål i overordnede strategier og ikke er i konflikt med andre arealinteresser eller viktige miljøverdier.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven og gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8. NVE mener at saken er godt opplyst gjennom tidligere saksbehandling. Den nye søknaden ble derfor sendt ut på en begrenset høring til lokale og regionale myndigheter, samt interesseorganisasjoner og berørte parter med frist for uttalelse 18.03.2019. Den ble sendt ut på høring samtidig med ny søknad for Bjuråga kraftverk som ligger høyere opp i vassdraget som også har hatt konsesjon som har utløpt.

Nordland fylkeskommune vedtok følgende i fylkesrådet 02.04.2019:

1. *Fylkesrådet i Nordland anbefaler NVE å gi konsesjon til Bryggfjelldal kraftverk.*

Dette medfølgende forutsetninger:

- a. *Det stilles krav om slipp av minstevannføring hele året av hensyn til naturmangfoldet og opplevelsesverdien i vassdraget.*
 - b. *Det opprettes dialog med reindriftsnæringen. Reindriftsnæringen bør involveres i detaljplanleggingen slik at anleggsperioden kan tilpasses reinens bruk av området. Inngrep må ikke være til hinder for flyttlei.*
 - c. *Rørgate må revegeteres med stor aktsomhet slik at inngrepene blir minst mulig synlig. De fysiske tiltakene bør få en god landskapsmessig estetisk tilpasning.*
 - d. *Ved detaljplanleggingen må fremtidige klimaendringer og mulige konsekvenser for kraftverket og tilknyttet infrastruktur vurderes.*
2. *Fylkesrådet ber NVE vurdere om kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig og eventuelt stille krav om nye feltundersøkelser.*
 3. *Nordland fylkeskommune viser til tiltakshavers aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Nordland fylkeskommune - Kulturminner i*

Nordland og Sametinget varsles umiddelbart. Det forutsettes at nevnte pålegg bringes videre til dem som skal utføre arbeid i marken.

Clemens Kraft AS tar uttalelsene fra Nordland fylkeskommune til orientering. Alle disse punktene vil bli tatt hensyn til under planlegging og bygging av kraftverket.

NVEs vurdering

Bakgrunnen for søknaden om Bryggfjelldal kraftverk er at byggefristen som fulgte den opprinnelige konsesjonen er gått ut. Clemens Kraft AS har overtatt prosjektet og søker derfor nå om ny konsesjon i likhet med Bjuråga kraftverk. NVEs vurderinger nedenfor er avgrenset til endringer i søknaden i forhold til den utgåtte konsesjonen.

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 16,3 km² ved inntaket, og middelvannføringen er beregnet til 1,24 m³/s. Avrenningen varierer fra år til år med dominerende vår- og sommerflom. Mindre flommer kan også inntreffe om høsten og vinteren. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 168 og 85 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 74 l/s. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 2,4 m³/s og minste driftsvannføring 0,18 m³/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 390 l/s i perioden 1.5. til 30.9. og 80 l/s resten av året i likhet med vilkår i den utgåtte konsesjonen. Ifølge tall fra søknaden vil dette medføre at 61 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon.

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Med en maksimal slukeevne tilsvarende 191 % av middelvannføringen og foreslått minstevannføring vil dette gi en restvannføring på omtrent 0,48 m³/s rett nedstrøms inntaket som et gjennomsnitt over året. Det meste av dette vil komme i flomperioder. De store flomvannføringene blir i liten grad påvirket av utbyggingen. Ifølge søknaden vil det være overløp over dammen 51 dager i et middels vått år. I 122 dager vil vannføringen være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stoppe og hele tilsiget slippes forbi inntaket. Tilsiget fra restfeltet vil i gjennomsnitt bidra med 0,73 m³/s ved kraftstasjonen.

NVE vurderer at slukeevnen i kraftverket er en utnyttelse av vannføringen som er vanlig i konsesjoner gitt i de siste årene. Kraftverket vil frata Bjuråga mye av vannføringsdynamikken på utbyggingsstrekningen.

Produksjon og kostnader

Med bakgrunn i de hydrologiske dataene, som er lagt frem i søknaden, har søker beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Bryggfjelldal kraftverk til omtrent 9,8 GWh fordelt på 2,5 GWh vinterproduksjon og 7,3 GWh sommerproduksjon. Byggekostnadene er estimert til 52,4 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 5,34 kr/kWh. Søker har valgt å bruke et kostnadsoverslag fra 2015 og erfaringstall fra tidligere prosjekter som representative kostnader for kraftverket. Anleggsbidrag for tilknytning til nettet er ikke med i kostnadsoverslaget.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har antatt at søkers utbyggingskostnad er basert på prisenivå 01.01.2018 og beregnet energikostnaden over levetiden (LCOE) til 0,42 kr/kWh (usikkerhet i spennet 0,35-0,50). LCOE tilsvarer den verdien kraften må ha for at prosjektet skal få positiv nettonåverdi. Beregningene forutsetter en kalkulasjonsrente på 6 %, økonomisk levetid på 40 år og drifts- og vedlikeholdskostnader på 7 øre/kWh.

NVE vurderer kostnadene ved tiltaket som høye i forhold til andre vind- og småkraftverk som har endelig konsesjon per 1. kvartal 2018, men som ikke er bygget. Ved en eventuell konsesjon til prosjektet vil det allikevel være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten til prosjektet.

Naturmangfold

Arter

I søknaden er det omtalt at to arter som var listet opp i søknaden for den utgatte konsesjonen, har endret status i Artsdatabasen. Lirype er registrert som nær truet (NT) i gjeldende rødliste og tunbalderbrå som potensielt høy risiko ut fra spredningsrisiko og økologisk risiko/invasjonspotensial. Etter NVEs oppfatning vil dette ikke endre konsekvensen for biologisk mangfold for prosjektet i forhold til den utgatte konsesjonen.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om Bryggfjelldal kraftverk legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Loven fastsetter forvaltningsmål for arter, naturtyper og økosystemer, og lovfester en rekke miljørettslige prinsipper, blant annet "føre-var" prinsippet og prinsippet om økosystemforvaltning og samlet belastning. Jf. nml § 8 skal en offentlig beslutning så langt det er rimelig, bygge på kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologisk tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Fylkesrådet ber NVE vurdere om kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig og eventuelt stille krav om nye feltundersøkelser. NVE viser til tidligere vurderinger av konsekvenser for naturmangfold. Vi har ikke mottatt uttalelser fra Fylkesmannen som skulle tilsi behov for dette. Med bakgrunn i den kunnskapen som er innhentet gjennom tidligere saksbehandling og ny søknad, mener vi at kravet til kunnskapsgrunnlaget i denne saken står i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Vi mener derfor at kravet om tilstrekkelig kunnskap i nml § 8 er oppfylt, samt at tilegnet kunnskap også gir grunnlag for å treffe en beslutning, jf. nml § 9.

NVE har ikke mottatt høringsuttalelser eller andre merknader knyttet til eventuelle uheldige sumvirkninger for naturmiljø eller landskap i forbindelse med søknaden. Naturmangfoldloven § 10 om samlet belastning er derfor ikke vurdert nærmere.

En eventuell utbygging av vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 gitt eventuelle avbøtende tiltak.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke får avgjørende betydning for konsesjonsspørsmålet.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

I likhet med fylkeskommunen vurderer NVE at tiltaket har forholdsvis små konsekvenser for naturmangfold.

Landskap, friluftsliv og brukerinteresser

I denne søknaden er inntaksdammen for Bryggfjelldal kraftverk vesentlig lavere og kortere enn i den utgåtte konsesjonen. Dette gjør at fysiske inngrep blir mindre omfattende og synlige i landskapet. Nordland fylkeskommune vurderer at terrenginngrep i forbindelse med rørgata utgjør de største ulempene. I byggeperioden vil det foregå sprengningsarbeid som kan være negativt for reindrift og friluftsliv. Området er ikke synlig i et større landskapsrom, og i driftsfasen vil derfor inngrepene kun ha lokale virkninger.

Fylkeskommunen uttaler at rørgata må revegeteres med stor aktsomhet slik at inngrepene blir minst mulig synlig. De fysiske tiltakene bør få en god landskapsmessig estetisk tilpasning. Ved en eventuell konsesjon vil dette bli fulgt opp NVEs miljølitsyn.

Fylkeskommunen uttaler at det over tid har blitt bygget ut mye vannkraft i vassdragene rundt Okstindan og at dette kan ha uheldige konsekvenser for landskap og friluftsliv i området. Se nedenstående kart. Redusert slukeevne i kraftverket vil fraføre mindre vann på utbyggingsstrekningen enn i den utgåtte konsesjonen. Det planlagte vannslippet om sommeren er over dobbelt så høyt som 5-persentil vannføring for sesongen. NVE mener derfor at landskapsopplevelsen vil bli ivaretatt slik at ulempene for landskap og friluftsliv blir begrenset. I likhet med fylkeskommunen vurderer NVE at tiltaket har forholdsvis små konsekvenser for landskap og friluftsliv.

Blå sirkel markerer kraftverkene Bryggfjelldal og Bjuråga. Kartet viser andre prosjekter i området som har konsesjon, er under bygging eller har søkt om konsesjon.

Reindrift

I søknaden står det at området blir benyttet av reindriften i august og tidlig høst og at tiltaket vurderes å ha liten konsekvens for reindriften. Nordland fylkeskommune uttaler at det over tid har blitt bygget ut mye vannkraft i vassdragene rundt Okstindan og at dette kan ha uheldige konsekvenser for reindrift.

NVE registrerer at Røssåga-siidaen i Røssåga/Toven reinbeitedistrikt skriver i sin uttalelse til Bjuråga kraftverk at bruken av området mellom Leirskarddalen i nord og Bleikvatnet i syd er totalt endret siden det ble gitt tillatelse til den utgåtte konsesjonen i 2013. Bjuråga kraftverk er planlagt oppstrøms Bryggfjelldal kraftverk. Siidaen opplyser at området nå blir brukt som kalvingsland, luftingsland og høstland, og at det flere trekkveier som krysser Bryggfjelldalen.

NVE er enig med Nordland fylkeskommune at det må opprettes dialog med reindriftsnæringen og at inngrep ikke må være til hinder for flytt-/trekkleia som krysser inntaksområdet. Hele tiltaksområdet ligger innenfor arealet som er avmerket som vårbeite på Fylkesmannens reindriftskart. I byggeperioden vil det foregå sprengningsarbeid som kan være negativt for reindrift. Ved å involvere reindriften i detaljplanleggingen kan anleggsperioden tilpasses reinens bruk av området. Vi konstaterer ellers at distriktet ikke har merknader til Bryggfjelldal kraftverk. NVE har derfor ikke tillagt forholdet til reindrift avgjørende vekt.

Kulturminner

Det er ikke påvist automatisk fredete kulturminner i tiltaksområdet. Nordland fylkeskommune viser i sin uttalelse til tiltakshavers aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Nordland fylkeskommune - Kulturminner i Nordland og Sametinget varsles umiddelbart.

Vanntemperatur, isforhold og lokalklima

Volumet til inntaksmagasinet er for lite til å påvirke vanntemperaturen, men det kan bli perioder med usikker is. NVE vurderer at virkningene for disse temaene blir beskjedne.

Flom, ras og skred

Kraftverkets slukeevne er for liten til å dempe store flommer som kan komme opp i døgnvannføringer på 13 m³/s ifølge søknadens diagram over maksimalvannføringer.

Rørtraseen mellom Saurabben og Pisthaugen ligger innenfor aksomhetsområde for jord-, flom- og snøskred og stedvis steinsprang på NVEs aksomhetskart. Dersom det gis konsesjon, må disse temaene vurderes under detaljplanleggingen og anleggsperioden.

Konsekvenser av kraftlinjer

Kraftverket vil bli tilknyttet distribusjonsnettet med en 300 m lang 22 kV jordkabel. NVE forventer ingen negative konsekvenser ved legging av jordkabelen.

Samfunnsmessige fordeler

En eventuell utbygging av Bryggfjelldal kraftverk vil gi 9,8 GWh i et gjennomsnittså. Denne produksjonsmengden regnes som vanlig for et småkraftverk. Det omsøkte tiltaket vil gi inntekter til søker og grunneiere og generere skatteinntekter. Videre vil Bryggfjelldal kraftverk styrke næringsgrunnlaget i området og vil dermed kunne bidra til å opprettholde lokal bosetning. I likhet med

Nordland fylkeskommune vurderer at samfunnsnyttene i form av ny fornybar energi er større enn tiltakets virkninger på miljø- og arealbruksverdier.

Oppsummering

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 9,8 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2016-18) har NVE klarert 1,4 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulemperne ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulemperne til et akseptabelt nivå.

Det har ikke kommet frem argumenter i høringsprosessen mot at Clemens Kraft AS skal få tillatelse til å bygge Bryggfjelldal kraftverk. En utbygging av kraftverket vil medføre redusert vannføring på den berørte elvestrekningen og endre forholdene for ferskvannsfauna og fuktighetskrevede arter.

NVE er av den oppfatningen at de nye, omsøkte planene for Bryggfjelldal kraftverk vil være miljømessig akseptable under forutsetning at inntak, rørgater, anleggsveier og kraftstasjon blir utformet på en skånsom måte som er tilpasset landskapet. Slipp av sesongtilpasset minstevannføring hele året forbi inntaket vil redusere skadevirkningene på landskapet og livsmiljøet i og langs elva.

Bryggfjelldalen brukes som vårbeite av reindriften med ei flytt-/trekklei som krysser inntaksområdet. NVE mener det må opprettes dialog med reindriftnæringen i detaljplanleggingen slik kan anleggsperioden tilpasses reinens bruk av området.

NVE har vurdert de forskjellige fagtemaene som blir berørt ved en eventuell utbygging, og funnet at fordelene ved tiltaket, i form av 9,8 GWh/år i fornybar energi, veier tyngre enn ulemperne.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Clemens Kraft AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Bryggfjelldal kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til energiloven

Clemens kraft AS har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg som innebærer en nettilknytning på 200 m jordkabel til eksisterende linjenett samt installering av en generator med spenning på 6,6 kV og en transformator for omsetning til 22 kV.

Helgelandskraft AS er områdekonsesjonær og blitt informert av søker om utbyggingsplanene. Etter etablert praksis kan nødvendige høyspentanlegg bygges i medhold av nettselskapets områdekonsesjon. Hvis dette gjøres, er det ikke nødvendig med en egen anleggskonsesjon etter energiloven for høyspenttilknytning til 22 kV nett. De elektriske komponentene som installeres inne i kraftverket krever ikke konsesjon etter energiloven (jamfør Odelstingproposisjon nr 43 1989-90, s 87). Bygging og drift av de elektriske komponentene i kraftverket omfattes av FOR-2006-04-28-458 *Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg* og FOR-2005-12-20-1626 *Forskrift om elektriske forsyningsanlegg* og ivaretas av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Etter vilkår i områdekonsesjonen skal områdekonsesjonær fremlegge planer for ny nettilknytning og eventuell forsterkning for kommune, fylkesmann, grunneiere og andre berørte for uttalelse. Ved uenighet om løsninger kan områdekonsesjonær legge saken frem for NVE som da vil behandle saken som en anleggskonsesjon.

Virkningene av nettilknytningen har inngått i NVEs helhetsvurdering av kraftverksplanene. NVE vurderer at konsekvensene av legging av jordkabelen blir minimale.

NVE har ikke gjort en egen vurdering av kapasiteten i nettet, og tiltakshaver er selv ansvarlig for at avtale om nettilknytning er på plass før byggestart. NVE vil ikke behandle detaljplaner før tiltakshaver har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart. Slik dokumentasjon må foreligge samtidig med innsending av detaljplaner for godkjenning, jamfør konsesjonsvilkårenes post 4.

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder Miljødirektoratet/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Middelvannføring	m ³ /s	1,24
Alminnelig lavvannføring	l/s	74
5-persentil sommer	l/s	165
5-persentil vinter	l/s	85
Maksimal slukeevne	m ³ /s	2,37
Maksimal slukeevne i % av middelvannføring	%	191
Minste driftsvannføring	l/s	178

Clemens Kraft AS har foreslått at det skal slippes minstevannføring på 390 l/s om sommeren og 80 l/s om vinteren i likhet med vilkår gitt i den utgåtte konsesjonen. Nordland fylkeskommune vurderer at tiltakets konsekvenser for allmenne interesser være vil være akseptable med foreslått minstevannføring.

NVE er enig med søker og fylkeskommunen om at foreslått minstevannføring vil avbøte ulemper for allmenne interesser i tilstrekkelig grad. Vi mener at omsøkt minstevannføring vil opprettholde noe av landskapsbildet og det biologiske mangfoldet i og langs planlagt utbyggingsstrekning. Lokalfeltet mellom inntak og kraftstasjon er relativt stort slik at bidraget til restvannføring nedstrøms inntaket vil være merkbart.

Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på 390 l/s i tiden 01.05.-30.09. og 80 l/s resten av året. Søker har beregnet årlig middelproduksjon til 9,8 GWh med dette vannslippet.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Kraftverket skal kjøres jevnt. Inntaksbassenget skal ikke benyttes til å oppnå økt driftstid, og det skal kun være små vannstandsvariasjoner knyttet til opp- og nedkjøring av kraftverket. Dette er primært av hensyn til naturens mangfold og mulig erosjonsfare.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter.

NVEs miljøtilsyn vil ikke ta planer for landskap og miljø til behandling før anlegget har fått vedtak om konsekvensklasse.

NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet i nettet og at kostnadsfordelingen er avklart, jamfør våre merknader under avsnittet ”Forholdet til energiloven”.

Nedenstående tabell angir rammene som ligger til grunn for konsesjonen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Valg av alternativ	
Inntak	Inntaksdammen skal plasseres i tråd med det som er oppgitt av søker i brevet om justert inntaksplassering. Nøyaktig plassering kan justeres ved detaljplan. Teknisk løsning for dokumentasjon av slipp av minstevannføring skal godkjennes av NVE.
Vannvei	Søknaden oppgir at rørgata skal graves/sprenges ned på hele strekningen.
Kraftstasjon	Kraftstasjonen skal plasseres i tråd med det som er oppgitt i søknaden, men nøyaktig plassering kan justeres ved detaljplan.
Største slukeevne	Søknaden oppgir 2,37 m ³ /s.
Minste driftsvannføring	Søknaden oppgir 0,178 m ³ /s.
Installert effekt	Søknaden oppgir maksimalt 3,5 MW.
Antall turbiner/turbintype	Søknaden oppgir 1 Peltonturbin.
Vei	Midlertidige og permanente veier skal bygges i tråd med det som er oppgitt i søknaden, men kan justeres i forbindelse med detaljplan.
Annet	Detaljplan skal utarbeides i tett kontakt med reinbeitedistriktet. Anleggsperioden skal ta hensyn til reindriftens bruk av området.

Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer i tabellen ovenfor kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE, herunder også planlagt installert effekt og slukeevne, vil ikke være berettiget til å motta el-sertifikater. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

Merknadene fra fylkeskommunen kommer inn under dette vilkåret.

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen og Sametinget for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jmfør kulturminneloven § 8 (jmfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

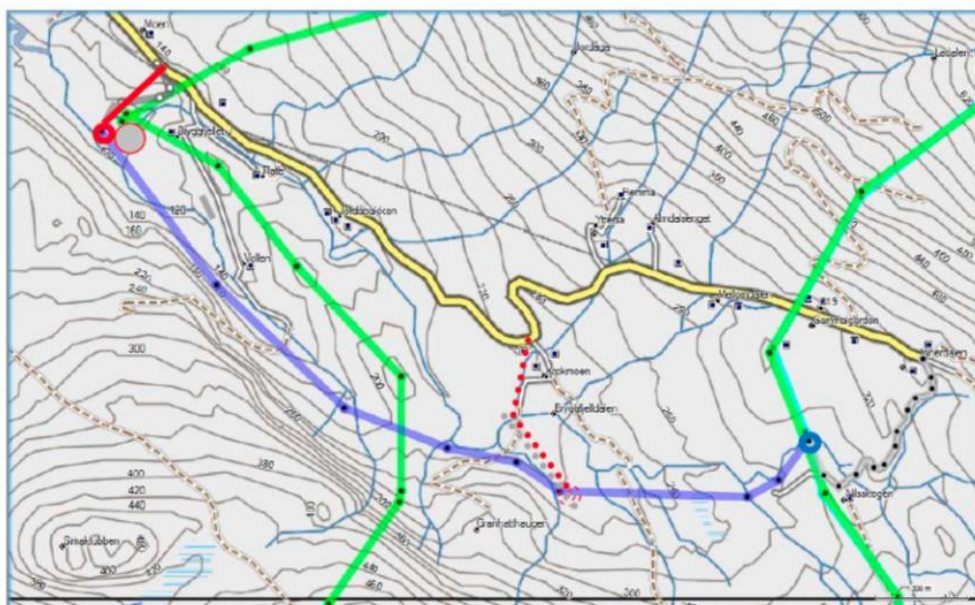
Post 10: Registrering av minstevannføring m.v.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

Vedlegg

Kart

Tegnforklaring:

Hovedalternativ	Alternativ
Grense for nedbørfelt og restfelt	
Adkomstvei	
Rørgate nedgravd	
Inntak	
Kraftstasjon	
Nettilknytning	
Deponi	